

N:o 165.

Af herr **J. Bengtsson** i Björnalt, *angående tullen å juteväfnader.*

Importen af juteväfnader och nya jutesäckar har under de senaste tre åren varit mycket afsevärd och företer en icke obetydlig ökning år från år, hvilket framgår af följande uppgifter, hämtade dels från kommerskollegii berättelse, dels från tullkamrarne på de viktigaste platserna:

Juteväf:

1902: i hela riket 767,244 kg., däraf till platserna Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall, Halmstad	438,681 kg.
1903: i hela riket 1,062,619 kg., däraf till Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall, Halmstad	594,643 »
1904: till Stockholm, Göteborg, Malmö, Sundsvall, Halmstad	912,084 »

Nya tomsäckar af alla slag:

1902: i hela riket	40,356 kg. = c:a 66,000 säckar
1903: i hela riket	220,839 » = » 368,000 »
1904: till platserna Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping	236,468 » = » 387,650 »

Till öfriga platser i riket finnes f. n. ingen uppgift.

Större delen af *juteväfven* användes till emballage af trämassa, hvarpå tullrestitution enligt gällande tulltaxa beviljas.

Importen af nya *jutesäckar* skulle dock, exempelvis under år 1903, varit omkring 500,000 kg., motsvarande 800,000 st. säckar, och under 1904 samma kvantum, större, om icke de svenska jutefabrikerna, för att få tillräcklig sysselsättning, varit nödsakade att i konkurrens mot den

utländska öfverproduktionen antaga så ytterst reducerade priser, att en stor del af den svenska skyddstullen gått förlorad. Äfven för leverans under år 1905 hafva de svenska jutefabrikerna redan nu måst sälja betydande kvantiteter säckar till synnerligen tryckta och förlustbringande priser.

Fabrikerna här i landet äro hänvisade till att basera sina försäljningspriser på de officiella marknadsnoteringarne i Dundee, hufvudplatsen för den europeiska jute-industrien, men dessa noteringar hafva under de senare åren, i förhållande till priset för råmaterialet, visat en alltjämt sjunkande tendens, beroende på den ruinerande konkurrensen från de stora indiska fabrikerna med sina enormt billiga arbetslöner, hvilka motsvara ungefär en fjärdedel af de europeiska. Den officiella Dundee Prices Current & Trade Report säger i sin årsredogörelse för 1904 därom följande: »Kalkutta-konkurrensen blir djärfvare år från år, och då det icke tyckes sluta med utvidgningarna af fabrikerna i Indien, måste vi göra oss beredda, på bästa sätt vi kunna, bemöta denna konkurrens. De låga lönerna, den långa arbetstiden, och den oinskränkta frihet, som fabrikerna där i landet åtnjuta, gifva dem ett betydligt öfvertag öfver juteindustrien här.» — Den svenska jute-industrien är således i själfva verket indirekt lidande af den indiska konkurrensen, då Dundee måste följa Kalkutta.

Några exempel ur den officiella Dundee Trade Report bevisa tydligen riktigheten af hvad ofvan anförts:

I. 14 mars 1900, råjutepris stand. £ 16: —, juteväf 40"/10½ oz 22/12 pence pr yard.		franko Dundee M		manglad, Dundeepris	
4 jan. 1905	d:o	» 16: —	d:o	111½/12	» »
II. 10 » 1900	d:o	» 14: 10	d:o	22¼/12	» »
25 febr. 1903	d:o	» 14: 10	d:o	110½/12	» »
III. 14 aug. 1901	d:o	» 14: —	d:o	2 1/12	» »
2 mars 1904	d:o	» 14: —	d:o	110½/12	» »

Vid första exemplet, då råvarupriset är £ 16: —, belöpte sig differensen i försäljningspriset till 2½/12 pence pr yard eller 1¾ öre pr meter, och då omnämnda väfsort väger 325 gram pr meter, var alltså försäljningspriset år 1905 5,4 öre pr kg. lägre än 1900.

Vid andra exemplet är försäljningspriset 8 öre pr kg., vid tredje exemplet 5,4 öre pr kg. lägre än tre år förut.

Utsikten till att detta förhållande skall ändras till det bättre, är alldeles utesluten, enär ständigt nya väfstolar uppsätts i Indien; sålunda funnos 1901: 15,336 stycken och 1904: 19,901 stycken väfstolar, hvar-

jämte 5 nya jutefabriker äro under byggnad. Försäljningspriserna torde därför efter all sannolikhet komma att ytterligare sänkas, alldenstund de indiska fabrikerne f. n. lämna goda resultat.

Ej nog med att de svenska jutefabrikerne hafva varit nödsakade följa de ständigt sjunkande officiella Dundee-försäljningspriserna, de hafva dessutom att bekämpa en ännu skarpare konkurrens från de tyska jutefabrikerne sida. Dessa hafva under de senare åren företagit betydande utvidgningar, som haft till följd en stor öfverproduktion. Denna har till stor del kastats in på den svenska marknaden till priser, som *understiga* de redan så låga Dundee-noteringarna och därför äro alldeles ruinerande för de svenska jutefabrikerne. Här föreligger alltså en ytterligare fara för den svenska jute-industrien, och utom allt tvifvel kommer denna konkurrens att framdeles antaga ännu mera hotande dimensioner, sedan de tyska jutefabrikerne i dagarne bildat ett syndikat i afsikt att reglera sin tillverkning med hänsyn till behovet inom sitt eget land och att uppsätta ett gemensamt varunederlag för exporterandet af sitt produktionsöfverskott, som är mycket betydande. »Dundee Advertiser» af 28 december 1904 meddelar härom följande: »Sammanslutningen af de tyska jutefabrikanterna har blifvit ett fullbordadt faktum. Densamma skall äga bestånd under sex år. I stället för en allmän öfverenskommelse, som hittills existerat, skola nu icke endast prisen bestämdt fixeras, utan skall äfven produktionen strängt regleras i öfverensstämmelse med efterfrågan. Förslaget att upprätta en central försäljningsdepot har emellertid icke blifvit fullföljdt. Hvarje fabrik kommer såsom förut att bibehålla sin egen försäljningsorganisation. Å andra sidan hafva anordningar vidtagits för att upprätta en central depot, till hvilken hvarje fabrik kan öfversända huru många öfverblifna varor som helst för realisering. Med undantag af en firma vid Landsberg har hvarje tysk jutefabrik anslutit sig till öfverenskommelsen, och, det är att hoppas, att äfven Landsberg inom kort blir nödsakad att inträda i förbundet.»

Då de svenska jutefabrikerne numera sysselsätta omkring 2,500 manliga och kvinnliga arbetare och i dessa fabriker nedlagts ett kapital af cirka 8,000,000 kronor, måste en begäran om effektivt tullskydd anses lika berättigad som nödtvungen. Med hänsyn till de förut anförda exemplen på den stora nedgången i försäljningspriserna och öfriga missförhållanden, är den nuvarande tullsatsen för juteväf af 10 öre pr kg. alldeles otillräcklig, och för att tullen skall blifva ett verkligt skydd för jute-industrien, är en tullförhöjning af allra minst 5 öre pr kg. nödvändig.

Den förändring i tulltaxan beträffande »väfnader», som på grund af ofvanstående skulle inträda, blefve:

»— jute: oblekt och ofärgad säck- eller packväf, för kilogram 15 öre, —» samt i punkt 2 af P 9 vid »Underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör»: »Då juteväfnad, tillverkad i utlandet, användes till emballage vid utförsel sjöledes från stapelstad till utrikes ort, må för hvarje kilogram af väfnaden restitutionsvis af tullmedlen beviljas 15 öre under iakttagande af de under punkten 1 upptagna bestämmelser, — etc.»

och får jag härom vördsamt afgifva motion.

Stockholm den 28 januari 1905.

J. Bengtsson.
